

Załącznik do Uchwały Nr XXI.145.2016
Rady Gminy Raciąż
z dnia 30 grudnia 2016 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWCH NA 2017 ROK**

Wstęp

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (DZ. U. 2016r. poz. 487). Ustawa określa kierunki profilaktyki państwa wobec alkoholu, reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań, opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych, reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego. Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej:

- Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu.
- Działalność wychowawczą i informacyjną.
- Ograniczenie dostępności alkoholu.
- Leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu.
- Zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Raciąż, a w szczególności następujące grupy osób:

1. Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie.
2. Dzieci i młodzież szkolna.
3. Rodziny oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Podejmowanie działań na rzecz trzeźwości mieszkańców Gminy, zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, ochrony młodzieży i dorosłych przed uzależnieniem od alkoholu.
7. Zapewnienie mieszkańcom Gminy możliwości uzyskania wsparcia oraz profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu problemów wynikających z nadużywania alkoholu oraz przemocy w rodzinie.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. Prowadzenie działań w Ośrodku Pomocy Społecznej w Raciążu, w którym osoby zgłaszające problem uzależnienia lub przemocy w rodzinie uzyskują poradę i pomoc.
2. Udzielanie informacji o możliwościach rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach spotkań „pierwszego kontaktu”.
3. Wspieranie działalności stowarzyszeń trzeźwościowych i grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
4. Współpraca ze specjalistycznymi szpitalami i innymi jednostkami organizacyjnymi opieki zdrowotnej, umożliwiająca kierowanie osób na detoksykację oraz terapię.

5. Upowszechnianie informacji o telefonach zaufania i innych środkach służących pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

6. Zabezpieczenie urządzeń i materiałów biurowych niezbędnych do realizacji programu.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez: zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez nadużywanie alkoholu, realizowane przez:

- szkolenie pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników policji, pracowników realizujących program oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wdrażania procedur interwencji wobec osób nadużywających alkoholu oraz w sytuacjach przemocy domowej;
- współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z policją, sądem, kuratorami rodzinnymi i zawodowymi, zespołem interdyscyplinarnym, prokuraturą i innymi instytucjami i osobami w zakresie pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu;
- prowadzenie na terenie gminy kampanii edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej;
- minimalizowanie szkód zdrowotnych związanych z doświadczaniem przemocy w rodzinie przez kierowanie na terapię psychologiczną;
- udzielanie informacji o możliwościach leczenia uzależnień w odpowiednich do tego placówkach opieki zdrowotnej;
- rozwijanie świadomości prozdrowotnej, promocja zdrowia wśród mieszkańców gminy, edukacja zdrowotna dostosowana do potrzeb różnych grup społeczeństwa, w szczególności dzieci, młodzież i osób starszych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży

- 1.** Dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych w Zespołach Szkół działających na terenie gminy.
- 2.** Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu i promocja zdrowego stylu życia poprzez dofinansowanie imprez bezalkoholowych (festynów, zawodów sportowych, happeningów, pikników itp.) z przekazem profilaktycznym.
- 3.** Organizowanie i dofinansowanie warsztatów, pogadanek i prelekcji dla dzieci, młodzieży i mieszkańców o tematyce dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu i innych używek.
- 4.** Zakup nagród oraz dofinansowanie materiałów umożliwiających przeprowadzenie imprez sportowych, edukacyjnych i innych z przekazem profilaktycznym.
- 5.** Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych i zagrożonych chorobą alkoholową.
- 6.** Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych z dziedziny profilaktyki uzależnień od alkoholu.
- 7.** Organizowanie lub dofinansowanie szkoleń, warsztatów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.
- 8.** Prowadzenie skierowanych do dzieci i młodzieży działań profilaktyki i działań alternatywnych, tworzenie możliwości spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny i pomagający rozwijać pozytywne postawy wobec uzależnienia od alkoholu.
- 9.** Organizowanie i dofinansowanie działań promujących wśród dzieci i młodzieży mody na życie wolne od uzależnień, przemocy i agresji.
- 10.** Organizowanie lub dofinansowanie wycieczek z programem profilaktycznym.
- 11.** Zakup literatury, materiałów edukacyjnych z dziedziny profilaktyki uzależnień od alkoholu i przemocy w rodzinie oraz ich rozpowszechnianie.
- 12.** Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców w zakresie profilaktyki antyalkoholowej i przemocy w rodzinie.
- 13.** Dofinansowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.

- 14.** Monitorowanie problemów uzależnień na terenie Gminy Raciąż poprzez realizację diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.
- 15.** Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów sprzedających napoje alkoholowe.
- 16.** Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych.
- 17.** Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia poprzez organizowanie, dofinansowanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno-kulturalnych adresowanych do mieszkańców Gminy Raciąż.
- 18.** Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- 19.** Udział, organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów podnoszących poziom kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu.
- 20.** Finansowanie realizacji procedury do podjęcia leczenia odwykowego.
- 21.** Organizacja lub dofinansowanie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież służących promocji zdrowego stylu życia.
- 22.** Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży połączonych z realizacją programów z zakresu profilaktyki uzależnień, problematyki przemocy.
- 23.** Działania edukacyjne promujące abstynencję w ciąży.
- 24.** Finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym koszty uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach, seminariach, organizacja szkoleń, zakup materiałów biurowych i inne.
- 25.** Organizowanie badań, sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień, istniejących zasobów oraz planowanych środków zapobiegawczych.
- 26.** Współorganizowanie i dofinansowanie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży w formie wycieczek, rajdów, festynów połączonych z tematyką uzależnień.
- 27.** Współudział i dofinansowanie działań profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez młodzież i dzieci.
- 28.** Inne działania z zakresu profilaktyki uzależnień nie wymienione w programie a wynikające z bieżących problemów alkoholowych w gminie.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Wspieranie działań podejmowanych przez stowarzyszenia abstynenckie na rzecz promowania abstynencji i zdrowego trybu życia.
2. Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej.
4. Współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe.
5. Współpraca z kuratorami sądowymi oraz policją.
6. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.
7. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi w celu propagowania trzeźwego stylu życia.
9. Wspieranie organizacji różnorodnych imprez sportowo- rekreacyjnych, festynów, koncertów, happeningów oraz konkursów z elementami edukacji i profilaktyki uzależnień.
10. Wspieranie organizacyjne i finansowe instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz ochrony zdrowia oraz stwarzających szanse powrotu osób uzależnionych do normalnego trybu życia.
11. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki uzależnień.

Zasady finansowania Gminnego Programu i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program będzie realizowany przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie gminy stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art.18²ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Wynagrodzenie dla członków komisji ustala się w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę (Ustawa z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, Dz.U. 2015, poz. 2008), za każdorazowy udział w posiedzeniu/kontroli tej komisji. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka komisji na liście lub protokole kontroli placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizatorami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Urząd Gminy w Raciążu wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raciążu, Komisariatem Policji w Raciążu,, Sądem Rejonowym w Płońsku, Placówki oświatowe i kulturalne, inne podmioty i instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wójt Gminy Raciąż sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnienia od alkoholu. Jednakże założeniem Programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnienia i skutków z niego wynikających.